

Oksekød, klima og den journalistiske skævvridning

DR har igen fokus på oksekødets klimaaftryk – senest med en artikelserie, hvor det bl.a. fremgår, at "et kilo oksekød udleder 75 kg CO₂e". Tallene stammer fra Den Store Klimadatabase, men bygger på en beregningsmetode (C-LCA), som ser på globale gennemsnitsudledninger og ikke reelt afspejler klimaaftrykket af det kød, som danske forbrugere lægger i kurven.

Når man vælger at bruge én bestemt metode – uden at nævne, at der findes andre mere retvisende tilgange, særligt for danske forhold – bliver konklusionerne skæve. Derfor sætter vi også fokus på at udbrede kendskabet til oksekødets - og kvægbrugets aftryk på klimaet – og her må vi alle hjælpes ad!

Et mønster fra DR

Desværre er det ikke første gang at DR gengiver unuancerede beregninger, som nyligt påpeget af min kollega Flemming Nør-Pedersen, viceadministrerende direktør i L&F, i et debatindlæg i Effektivt Landbrug:

- Det er ofte svært – grænsende til umuligt – at få DR til at erkende fejl, selv når det handler om journalistiske grundregler, man ville dumpe på 1. semester af Journalisthøjskolen.

Når DR fejler, sker rettelserne oftest med små, næsten usynlige tilføjelser til artikler, der er for længst gledet ud af offentlighedens søgelys. Resultatet er, at tusindvis af danskere fastholdes i en fejlopfattelse – mens fakta, kontekst og rettelser forsvinder i mængden. Det skævvrider debatten og underminerer viden om landbrug og fødevarer i Danmark.

DR's egen ombudsmand har i sin seneste rapport opfordret DR til at rette fejl mere konsekvent og tydeligt. Kritikken udspringer blandt andet af en sag rejst af Mejeriforeningen, hvor DR i programmet Jorden kalder fejlagtigt brugte statistik om mælk og plantedrikke.

Dansk oksekød – lavere klimaaftryk

Når vi måler på det faktiske klimaaftryk (A-LCA) af dansk produceret oksekød – og ikke på hypotetiske, globale gennemsnit – er udledningen væsentligt lavere end de 75 kg CO₂e. Det skyldes bl.a., at over 80 % af det danske oksekød er et biprodukt fra malkekvægsproduktionen. Det er effektiv ressourceudnyttelse.

Samtidig arbejder vi jo allerede intensivt i kvægbruget med at reducere udledninger via foder, avl, teknologi og bedre udnyttelse af restprodukter – til både fødevarer, foder og biogas. Det skal vi anerkendes for!

Et mere oplyst klimavalg

Det kommende klimamærke, som Fødevarestyrelsen ventes at lancere i 2026, vil med største sandsynlighed tage udgangspunkt i A-LCA-modellen. Det er afgørende for at sikre, at forbrugerne får et retvisende billede af klimaaftrykket – og ikke bliver vildledt af tal, der ikke afspejler virkeligheden i dansk landbrug. Vi gør meget for at fortælle om, hvor afgørende det er, at beregningsmodellen bliver den rette, så vi kan sikre forbrugerne de rigtige oplysninger i købsituationen.

Vi skal stå op for vores produktion

Vi har brug for, at flere tør stå op for den forskel, vi gør. Der må ikke males med den brede, globale pensel, når det handler om klimaaftrykket fra oksekød. Der skal måles på den faktiske, lokale produktion og de varer, der sælges i Danmark. Det er den eneste måde at få et sandfærdigt billede af vores klimapåvirkning – og det er præcis det, der bliver afgørende for os i fremtiden, når CO₂-afgift og klimamærkning bliver virkelighed.

Derfor skal vi allerede nu hjælpe hinanden – og omverden – med at forstå, hvordan dansk kvægproduktion reelt ser ud. Det kræver viden, tydelighed og mod. Mod til at stå fast, også når det blæser i medierne.

Perspektiv: Simplificering og sammenhold er vejen frem

I slutningen af april rejste branchefællesskabet for Sektor Kvæg til Bruxelles på besøg i EU. Vi har talt med næstformand i Sektor kvæg, Karsten Willumsen om, hvilke tanker turen satte i gang hos ham

Hvad er det største indtryk fra besøget i EU?

Det gjorde et stort indtryk på mig at høre, hvordan man i Bruxelles i dag ser fødevarer som nummer to på listen over samfundets vigtigste prioriteringer - kun overgået af forsvar. Det siger noget om, hvor afgørende vores sektor er. Ét af de helt store indtryk var, at balancen i EU's politik ser ud til at skifte. Hvor der tidligere var fokus på regulering via Green Deal, taler man nu mere om konkurrenceevne, innovation og investeringer som drivkraft for den grønne omstilling. Det er et skifte, jeg ser positivt på – det motiverer i stedet for at begrænse.

Samtidig bliver det tydeligt, hvor meget vi stadig kæmper med bureaukrati og langsomme processer. Jeg tror på en simplificering! - men når 27 medlemslande skal fortolke reglerne, bliver det både dyrt og tungt. Det har fået mig til at lege med tanken om, hvordan det ville være, hvis vi turde centralisere noget af den vigtigste lovgivning: forsvar, energi og fødevarer. Tænk, hvis vi havde tre EU-ministerier og departement for hhv. forsvar, fødevarer og energi der drev lovgivning, mens medlemslandene stod for at forvalte den. Det kunne mindske kompleksiteten og styrke sammenhængskraften. Det er bare mine helt egne tanker, der udspringer af ønsket om mere ens og præcis lovgivning i EU, som jo i virkeligheden er meget central for at skabe bedre konkurrenceevne og mere ens vilkår – og et landbrug, der ikke bremses af systemet, men løftes af det.

Hvad er de største udfordringer for kvægbrugene og erhvervet generelt set fra et EU-perspektiv?

En af de største udfordringer er at navigere i et komplekst landskab

af både grønne ambitioner og bedre konkurrenceevne. Der er ingen tvivl om, at fødevarerforsyning fylder mere i EU end tidligere - det er positivt. Men samtidig stilles der flere krav til os, både i forhold til klima, dyrevelfærd og biodiversitet. CAP-reformen fra 2028 kommer formentlig til at understøtte grønne tiltag endnu mere, og det er en mulighed - men også en udfordring. For hvordan sikrer vi, at støtten gavner reel grøn produktion og konkurrenceevne og ikke bare skaber flere administrative byrder?

EU taler meget om carbon farming, biogas og grøn brændstofproduktion, men hvis vi skal lykkes med det, skal der skabes klare og stabile rammer, som gør det attraktivt at investere og drive. Herhjemme er der store spørgsmål om CO₂-afgift, arealudnyttelse og fremtidig markedsadgang, som vi ikke kender konsekvenser af. Det er lige nu en stor en udfordring for investeringslysten.

Hvordan kan man styrke samarbejdet på tværs af grænser og løse de fælles udfordringer, mange landmænd står overfor?

Vi skal stå sammen – både i Danmark og i EU. Det giver styrke. Det kræver dog en fælles retning og et fagligt højt niveau, hvor

vi tør tænke nyt. F.eks. ved at fremme mere biobaserede bekæmpelsesmetoder og åbne for teknologier som NGT. Vi er nødt til at investere langsigtet og have tillid mellem offentlige og private aktører. Når vi er færdige med grøn trepart, er der ca. 15% mindre produktionsareal i Danmark og vi vil gerne fastholde den samme produktion – det kræver, vi tænker i nye løsninger, der kan hæve produktiviteten samtidig med, at vi er mere grønne. Selvfølgelig vil vi den vej i landbruget - men vi skal bare være opmærksomme på, at det virkelig kræver et godt tillidsfuldt offentligt og privat samarbejde, og at der bliver sat massive beløb af til investering i ambitiøs og langsigtet forskning – for når de gode løsninger er der, så vil vi gerne implementere.

Chauffører klar til at gøre mere for smittebeskyttelse

Stor vilje blandt chauffører til at forbedre rutiner og udleveringsforhold ved dyretransport – SEGES Innovation inviterer til fælles udvikling.

Hvordan kan vi styrke smittebeskyttelsen ved transport af kvæg? Det spørgsmål tog kvæg-fagdyrlæge Malene Budde fra SEGES Innovation med ud på landevejene i vinter, hvor hun sammen med kollega Betina Tvistholm kørte med ti chauffører over det meste af landet.

"Det var tydeligt, at chaufførerne ikke er barrieren. Tværtimod mødte vi stor vilje til at bidrage til bedre løsninger," fortæller Malene Budde.

Ved afhentning af slagtedyr blev det dog observeret, at chaufføren i 25 pct. af besøgene måtte køre helt ind på foderbordet. Og andre gange blev dyrene drevet ud gennem portåbninger, hvilket tvang chaufføren til at gå med ind i stalden – et oplagt sted for potentiel smittespredning.

Værre ved kalvene

Da det gjaldt afhentning af tyrekalve, var udfordringerne endnu større. Her køres vognen ofte helt ind blandt kalvene – de mest modtagelige dyr i besætningen. Samtidig mangler

der næsten altid faciliteter til at vaske støvler.

"Det var horribelt at overvære som smittebeskyttelseksperter. Chaufførerne er nødt til at stampe støvlerne af i græsset," siger Malene Budde.

Trods disse forhold udviste chaufførerne stor åbenhed og engagement.

"Jeg var meget imponeret over, at vi måtte følge med en hel arbejdsdag hos dem. Flere udtrykte også et ønske om at bidrage med input til udleveringsfaciliteter, der tilgodeser både arbejdsmiljø, dyrevelfærd og smittebeskyttelse."

Til efteråret inviterer SEGES Innovation til en workshop, hvor chauffører, landmænd og andre aktører sammen skal udvikle et inspirationskatalog med anbefalinger til bedre praksis.

Vil du høre mere? Så har du muligheden for at møde Malene Budde og Betina Tvistholm på årets Grovfoderekursion, hvor de holder oplæg om netop transport af dyr med en smittebeskyttelsesvinkel på.

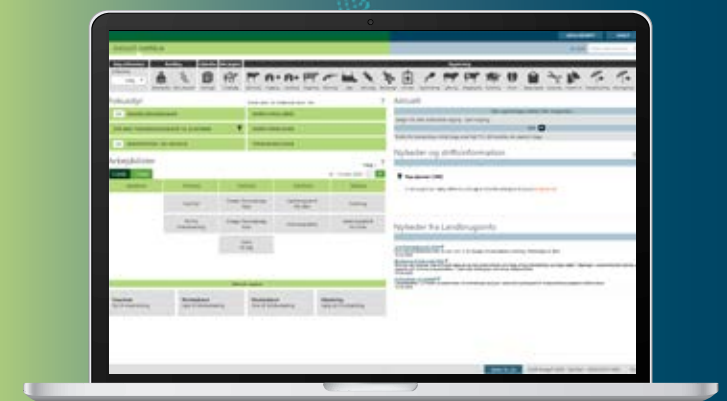
Kom en klovspalte dybere

Følg med KvægLYT og få de seneste opdateringer fra kvægsektoren – direkte i din øregang.

Du finder KvægLYT på Spotify, Apple Podcasts eller hvor du ellers lytter til podcasts.

DMS skifter farve

Når du snart logger ind i DMS, møder du ikke den velkendte grønne farve – men blå. Din digitale partner i stalden får nemlig et nyt udseende, som matcher det mobile EasyCow.

Selvom farven ændrer sig, er funktionerne de samme, og dine data ligger præcis, hvor de plejer.

DMS får ganske enkelt et nyt look – men den samme funktionalitet. Et lille stilskifte, der gør programmet lidt mere tidssvarende, uden at det ændrer på det, du kender. Ny farve. Samme DMS.

Når der skal transporteres dyr er chaufførerne klar til at gøre en ekstra indsats for smittebeskyttelse, så vogne ikke længere parkeres som på billedet. Foto: SEGES Innovation

Status på Bovaer

SEGES: De første test er lovende

Både forud for og sideløbende med kravet om anvendelsen af metanreducerende foderingredienser til malkekøer ved årets start, har SEGES Innovation testet effektiviteten og reaktionerne hos flere besætninger. De indledende resultater viste blandt andet, at Bovaer i mineraler iblandet fuldfoder reducerede metan med gennemsnitligt 36 pct. i seks besætninger, mens man ikke fandt nogen påvirkning af foderoptagelse eller mælkeydelse. I dag tester SEGES brugen af Bovaer i flere afprøvninger og resultaterne er forsat positive:

"Selvom data fortsat tikker ind, så ser vi en stabil mælkeydelse og klare metanreduktioner på 35-40 procent," fortæller Nicolaj Ingemann Nielsen fra SEGES.

Det afgørende element for at Bovaer kan anvendes, uden negativ påvirkning af mælkeydelse eller koens sundhedsstatus, handler om den rette dosering. Det er forsat afgørende, at der ikke tilsættes mere end 60mg 3NOP pr kg tørstof (3NOP er det aktive stof i Bovaer).

I de kommende måneder vil SEGES fortsat have fokus på Bovaer i praksis blandt andet i forhold til tildelingsmetode (kraftfoder og mineraler), doseringen af Bovaer, goldkøer og racer. Afgørende er muligheden for at forsætte med at samle erfaringer, så vidensbanken hele tiden vokser. Derfor slutter Nicolaj Ingemann Nielsen med en opfordring til vores medlemmer:

"Det er afgørende for os, at vi kan teste i forskellige besætninger. Jo mere viden vi kan samle om Bovaers effekt, des bedre kan vi sikre den optimale anvendelse med det bedste outcome. Så telefonen er åben - både hvis man har interesse i at deltage i en afprøvning, eller hvis man har erfaringer, man vil dele."

Annemette fra Årslevgård: Køerne trives og yder stabilt

En af de landmænd som har åbnet døren for samarbejdet med SEGES er Annemette Christiansen fra Årslevgård i Sønderjylland. I en besætning med 500 malkekøer har hun testet Bovaer siden marts og er - efter en kontrolperiode - klar til at starte op på en ny omgang med Bovaer, men denne gang planlægges det at teste en mindre dosering:

"I marts kørte vi 60mg 3NOP i dosering og kontrolperioderne viste ingen ændring i mælkeydelse. Foran os ligger et nyt forsøg med SEGES hvor vi tester med bare 45 mg 3NOP. Hvis man kan opnå de samme gode resultater i både reduktion af metan samt mælkeydelse på en mindre dosering, så kan man indarbejde en slags "buffer" mod det anbefalede loft på 60mg 3NOP"

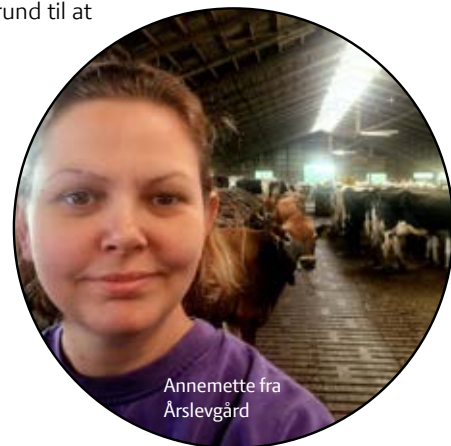
Den kommende test med reduceret tildeling per dosering er en del af et forsøg, hvor SEGES har søgt om dispensation for lavere tildeling. Det er ikke noget man aktivt kan tilvælge, men en del af den afgørende forskning på området.

Og netop doseringen er helt afgørende for konsekvenserne for dyr og effektivitet. Annemette Christiansen har et godt samarbejde med både foderkonsulenter, DLG og SEGES i forbindelse med tilsætningen af Bovaer, og som noget nyt har de tildelt via kraftfoder i stedet for via mineraler. For nu performer midlet på samme måder trods ændring af grundlaget.

For Annemette Christiansen har det ikke været nogen svær beslutning at starte op med fodertilskuddet, for som hun siger, så "må vi alle sammen gøre noget for at hjælpe klimaet". Og til skeptikerne er talen klar:

"Vi skal stå sammen om de udfordringer, vi møder. Jeg deler gerne ud af mine gode erfaringer til de, som tvivler. Men ærlig talt; hvis ikke man har prøvet det, så har man heller ingen grund til at afvise det," siger hun.

Vi ser frem til at følge med i testresultaterne fra Årslevgård med mindre dosering i kraftfoderblandingerne.

Annemette fra
Årslevgård